N:o 4.

Redaktör och utgifvare:
FRANS J. HUSS.
Expedition:
Olofsgatan 1 (Hötorget 6), 1 tr. ö. g.

NORDISKT MUSIKBLAD.

Stockholm den 18 Februari 1892.

Pris:
Helt år 5 kr. — Lösnummer 25 öre.
Annonspris:
10 öre petitraden (15 öre utl.)

Årg. 12.

Annette Essipoff.

Ett helt årtionde och något mer har förlupit sedan den berömda pianist, hvars namn läses här ofvan, lät höra sig i vår hufvudstad. Det var å tre konserter i Musikaliska Akademiens stora sal under första hälften af december 1881. Då fru Essipoff åter besöker oss nu och konserterar här, ha vi deri funnit en anledning att lemna ett minne af konstnärinnan genom att i dagens nummer införa hennes bild. Då detta skedde för 10 år sedan åtföljdes densamma af en rätt pikant biografisk teckning af en här då boende finska, som omtalade sitt första sammanträffande med den unga ryska pianovirtuosen i Helsingfors 1871. Hon gaf då, 19 år gammal, konsert i denna stad med den äfven här från fordom bekante violinisten Leopold Auer, och redan då var hennes konstutveckling så långt hunnen, att hon hade på sitt program Mendelssons G-mollkonsert, 14:de Rhapsodien af Liszt, »några småstycken», som hon uttryckte sig och hvarmed hon menade: »Kreisleriana» af Schumann, och dertill den stora sonaten i A-dur af Beethoven tillsammans med Auer.

Annette Essipoff, eller Jessipowa, som hennes ryska slägtnamn lär vara, är född 1852 i Petersburg. För den unga finskan berättade hon litet om sin lefnadshistoria. Hennes mor, sade hon, var en fattig gumma som satte henne i konservatorium när hon var liten. Fru Leschetitzky, direktörens fru, upptog henne som eget barn och gjorde hennes uppfostran. Under det nämnda samtalet bekände fosterdottern emellertid att fru L. »var odräglig» — »nu är hon borta *och jag är kvar*», tillade hon. Theodor Leschetizky, den utmärkte pianisten, var hennes lärare och blef 1880 hennes man, sedan han 1878 utbytt Petersburg mot Wien, der han ännu, som bekant, lefver såsom högt ansedd pianolärare.

Annette Essipoff.

Vid tiden för den nämnda konserten i Helsingfors måste emellertid Annette Essipoff ännu ej ha gjort sin talang mycket känd, i fall den efter Helsingfors-konserten anförda episoden om hennes första uppträdande i Moskwa-konservatoriet, såsom det synes, inträffat senare än denna, och då hon ännu synes ha varit obekant för musikens stormän i sjelfva Ryssland.

Om denna tilldragelse lemnar oss vår sagesman, den spirituela finskan, här följande berättelse:

»Vid konservatoriet i Moskwa hade utdelats biljetter till qvällens konsert i adelsklubbens stora sal. Den beryktade pianisten fru Essipoff-Leschetitzky skulle spela Henselts konsert och Nic. Rubinsteins elever hade sig anvisade en plats bakom pelarne på sjelfva estraden med lärarne. Här satt man pratande, lärare och elever, nyfikna på den unga damen, som helt djerft och dristigt ämnade uppträda i sjelfva Moskwa, der då för tiden pianospelet stod högre än i någon annan stad i Europa. På en af bänkarne sutto i klunga bröderna Rubinstein, Karl Klindworth, Joseffy, Ferdinand Laub, Fitzenhagen och Hrimaly, allt illustra hufvuden, för tillfället med en viss nyfikenhet väntande på pianistens entré. Glad som en bortskämd balettdiva, men behaglig och graciös, inträdde hon och betraktade med leende min samlingen af eleganta toaletter omkring sig.

»Den der lofvar intet godt», sade den stränge Karl Klindworth, »jag tror jag går hem.»

»Hon ser ut som ämnade hon göra narr af oss» menade en af de förnäma pianisterna i Rubinsteins elitklass och rynkade på näsan, medan en tredje mente tro på att det blefve ett intressant fiasco, trefligt att bevista.

Nicolai Rubinstein lät belackarne hållas. Annette gjorde sin introduktion med oktavpassagerna. Man såg på hvarandra. Sedan hon spelat en sida var man tyst i hela den stora salen, och då hon var färdig stormade man. Rubinstein skickade ett lyckönskningstelegram till Leschetitzky, och på natten var en liten intressant »snillefest» uppe vid **gatan hos Nicolai Rubinstein.»

Tiden för detta uppträdande, hvars skildring är karasteristik för Annette Essipoffs betydenhet som pianist redan i början af sitt framträdande inför offentligheten, är ej angifven men torde ha varit i början af 1870-talet, då hon väl åtminstone öfverträdt 20-talet af år vid det nämnda tillfället. Fitzenhagen kom till Moskwakonservatoriet (stiftadt 1864 af den utmärkte pianisten Nicolai Rubinstein) 1870, Laub dog 1875, mellan dessa år måste det sålunda ha varit. Vid närmare öfvervägande förefaller den lifliga berättelsen litet underlig så till vida, att om Annette Essipoff redan då var en »beryktad pianist», hennes förmåga skulle vara så obekant i hennes fädernesland för de nämnda musikaliska storheterna. Men de kritiska herrarne i Moskwa torde haft erfarenhet af, att många »beryktades» storhet tåla vid en reducering. En misskrifning är väl namnet Essipoff-Leschetitzky, då Annette Essipoff först 1880 ingick äktenskap med sin förre lärare.

Nu var emellertid konstnärinnan fullfjädrad. Örnvingarne hade nu växt ut och flykten ställdes kraftig och djerf ut i den stora musikverlden. År 1875 finna vi henne i Paris, der hon gjorde stor succès både på egna konserter och på soaréer för kammarmusik med Wieniawsky och Davidoff. Hennes storhet var erkänd och rangen såsom en af sin tids förnämsta pianister oomtvistlig. Flygten sträcktes vidare vesterut öfver Atlanten, och 1876—77 firade hon stora triumfer i Nordamerika. Från 1880 är, såsom vi förut antydt, Wien hennes hem, der hon stundom biträder sin man, i synnerhet då han är stadd på resor, med att lemna undervisning åt de unga pianister, som hos honom söka förvärfva mästarbrefvet.

Annette Essipoffs storhet som pianovirtuos ligger ej blott i en teknik af högsta fulländning utan också i en sällsynt elegans och mjukhet, förenad med ovanlig energi och kraft. Ytterst mångsidig är hennes repertoar, klart och uttrycksfullt hennes spel, men mera bländande än värmande. Om derför Annette Essipoffs personlighet och talang ej hör till dem som omedelbart tjusa, så är dock hennes konstnärlighet så betydande, att hon ännu bland pianots heroer har få medtäflare.

Fyndet af Mozarts hufvudskål.

(Forts.)

Den ofvannämnda berättelsen synes vara ett bevis för äktheten af Mozarts hufvudskalle, hvilken befinner sig i det af prof. Hyrtl inrättade privata anatomiska museum i Perchtolsdorf nära Wien. Emellertid torde ytterligare bevis för denna äkthet och sannfärdigheten af här anförda uppgifter böra afvaktas. I Helsingforstidningen »Hufvudstadsbladet» för 15:e jan. förekommer från Berlin en korrespondensartikel af A. P. innehållande berättelsen om fyndet och hvartill fogas följande anmärkningar, som ej äro utan befogenhet. »Då herr dr. Frankl i N. Fr. Presse offentliggör en omständlig beskrifning på skattens historia säger han ej hvarför han talar om den nu först. Och han fick veta om hemligheten redan 1868! Ej heller berättar han hvarför det så länge varit en hemlighet! Att en den främste bland tonkonstens furstar begrafdes utan minsta märke på grafven, det visste man. Hrr Frankl och Hyrtl visste båda, att denna uraktlåtenhet åtminstone beklagades nu — hundra år efteråt. De borde derför hafva varit öfvertygade om att man ej alls skulle hafva talat om sentida straff för en grafplundring, som bragt den efterlängtade lösningen af en sådan hemlighet i dagen. Med all aktning för tvenne sådana personers trovärdighet och trots den påskrift dödskallen i Perchtoldsdorfs museum bär: »Mozarts Schädel», så finnes det dock tviflare, hvilka dessutom vänta att få veta närmare om motiven till en sådan hemlighetsfullhet. Och detta tvifvel förtjenar mer än väl att konstateras i bredd med den uppseendeväckande upptäkten». I en artikel om Mozart af prof. Schafhäutl i Neue Musikzeit. yttras »Den allmänt utbredda sagan om Mozarts räddade hufvudskalle är en myth». Detta skrefs dock så långt tillbaka som 1888.

En oriktighet i fråga om Mozarts gravläggning kan påvisas i den ofvanstående berättelsen, Denna kunde ej gerna ha egt rum på sjelfva dödsdagen d. 5 dec. Också uppgifver Mozarts tillförlitligaste biograf Otto Jahn att den försiggick dagen derpå. Om Mozarts begrafning samt om hans graf skrifver den berömde biografen i senaste, 1891 utkomna, upplagan af Mozartbiografien följande, som kan vara vara af intresse att anföra i sammanhang med artikeln om det nämnda fyndet. »Den 6 dec. kl. 3 jordfästes Mozarts lik i St. Stephan, norra korskapellet. Det var ett häftigt regn och snöväder, och de få vänner, som infunnit sig till begrafningen, bland dem Swieten, Salieri, Süssmayer, kapellm. Roser, och violoncellisten Orsler*) omgåfvo med uppspända paraplyer kistan, som sedan fördes genom Schulerstrasse till St. Marxs kyrkogård. Då ovädret mer och mer tilltog beslöt sig de medföljande att vända; ingen vän stod vid grafven, när den döde sänktes ned i jorden. Af sparsamhet hade ingen egen graf blifvit inköpt, kistan nedsattes i en allmän graf, som vanligen upptager 15—20 kistor och hvarje tionde år gräfs upp samt får nya innevånare; intet märke betecknade Mozarts sista hviloplats. Den trogne Deiner, som var närvarande vid jordfästningen, frågade Mozarts enka om hon ej ville sätta ett kors på grafven; hon svarade att ett sådant kommer nog dit. Hon trodde nämligen, efter hvad hon sedan upprepade gånger förklarat, att presten, som jordfäste, äfven skulle ombesörja korset. Då hon sedermera efter ett öfverståndet illamående och sedan första sorgen var stillad med flere vänner besökte kyrkogården, träffade de på en ny dödgräfvare, som ej kunde visa Mozarts graf; allt sökande var förgäfves. Så har, trots upprepade försök, Mozarts grafplats aldrig med säkerhet funnits.» Angående berättelsen om bröderna Hyrtls bekommande af den hufvudskål som uppgifves vara Mozarts säger Jahn: »Vi återgifva berättelsen sådan den kommit oss till handa; med äldre uppgifter låter den ej förena sig och de inre kriterierna på berättelsens sannfärdighet äro, som hvar och en finner, ofullständiga.» — Om samma dödgräfvare, som jordade Mozart, lefde tio år derefter såsom ännu tjenstgörande och kunde gräfva upp Mozarts kvar-

*) Schikander (Mozarts lättsinnige vän, som så skamligt bedrog honom på honorar för »Trollflöjten») var ej närvarande; dödsbudet hade upprört honom på det högsta och han gick oupphörligt åter och fram, skrikande: »Hans ande förföljer mig öfverallt, han står ständigt för mina ögon!» (Nissen sid. 572.)

lefvor, förefaller det besynnerligt att icke Mozarts enka eller vänner gjort ett nytt lyckligare försök att hos dödgräfvaren få reda på grafven. Den främmande dödgräfvaren (kanske för tillfället vikarierande) borde väl ha kunnat upplysa om hvilken den var som så nyss jordat Mozart.

Märklig är emellertid den allmänna uraktlåtenheten att taga reda på samt på något sätt utmärka Mozarts graf eller flytta hans jordiska kvarlefvor till en egen graf, så bekant och ansedd, som den döde tonsättaren var i Wien. Jahn berättar, att då han stod lik, skaror af menniskor strömmade till under gråt och klagan; alla som haft närmare beröring med honom höllo af honom, och beundran af konstnären var nu allmän. Wiener-Zeit. (1791 n:o 98) berättar också hans död sålunda: »Natten mellan 4 och 5 dec. afled här k. k. komponisten Wolfgang Mozart. Redan från sin barndom bekant i hela Europa för sin musikaliska talang, hade han genom den bästa utveckling af sina utmärkta naturgåfvor och genom det flitigaste bruk af dem uppstigit i ledet bland de största mästarne; derom vittna hans allmänt omtyckta och beundrade verk, och dessa intyga hur oersättlig den förlust är, som tonkonsten lidit genom hans död.»

Hur skall man spela piano?

III.

Då en ung nybörjare i pianospelning sätter sig ned vid instrumentet, har han vanligen ringa begrepp, om det verktyg (instrumentum) han skall sköta för tonernas frambringande. Är instrumentet en taffel ligger mekaniken i dagen för honom, men det slutna pianinot erbjuder honom ingen inblick deri. Om än kännedom om pianots konstruktion, redan vid första lektionerna, kan ha sin nytta med sig, så är dock detta en bisak, deremot bör eleven genast få begrepp om anslaget och effekten af detsamma till frambringande af en hård eller mjuk ton, så att örat redan från början lär sig att med den senares frambringande åstadkomma en musikaliskt vacker klang. Detta försummas mycket, hvarför man nästan alltid får se en nybörjare slå an tangenterna med raka fingrar och styft utsträckt hand, i stället för att det mjuka handledsanslaget och den ledigt krökta fingerställningen med tangentens anslående af fingertoppen skulle från första början ha bibringats. Man bör äfven låta eleven förstå, att då meningen med undervisningen i pianospelet är att på en säker grund bringa detta till en allt högre fulländning, saken måste tagas på fullt allvar såsom ett läroämne, hvilket man bör sköta med samma flit och samvetsgrannhet som hvarje annat. För att komma någon väg i pianospelets beherskande fordras åratal af flitig öfning. Om man betänker fingrarnes olika rörelseförmåga, hvar för sig och i olika samarbete, i olika ställningar, sträckningar och allt efter som tangenterna skola anslås, och vidare den snabbhet i fingerrörelsen som erfordras för att utföra hastiga tonföljder, är det alldeles klart, att till denna fingersport — att begagna moderna termer — en flitig och långvarig »träning» är af nöden. Ej mindre bör ock tanken tränas i snabb uppmärksamhet under pianospelet; men mera derom framdeles. I och för fingrarnes träning är handens rätta ställning och rörelse naturligtvis af stor vigt.

Frånsedt hvarje fingers särskilda anslagsrörelse, som vid tangentens nedtryckande ju alltid är till grundrigtningen vertikal, har handen vid anslaget ett tvåfaldigt rörelsesätt, ett horisontalt och ett vertikalt. Det förra användes egentligen vid legatospelet, då fingrarne uppbär handen och stöder sig på pianot, hvarvid det ena fingret aflöser det andra; det sednare användes vid arm- och handledsanslaget, i utförandet af ackorder, staccaton och oktavgångar, ehuruväl äfven vid sådana legato kan åstadkommas. Vid första undervisningen är legatospelet hufvudsaken, då endast genom detta handen kan öfvas i fingrarnes rätta ställning och rörelse samt vacker tonbildning. Det ligger nämligen mycken vigt uppå, att nybörjaren genast får vänja sig vid, att med handen lätt men säkert stödd på klaviaturen låta det ena fingret aflösa det andra med iakttagande af noggrann uppsläppning af det (eller de) sålunda aflösta fingret. För åstadkommande af ett klart och redigt spel är detta ett oeftergifligt vilkor, och såsom material för inlärandet häraf kan lämpligast femfingersöfningen begagnas och derpå skalan, först i en, sedan i två eller flere oktaver, samt den brutna treklangen. Sedan kan öfning med staccatot och genom pauser afbruten tonföljd inläras. Detta om handens skötande vid, och sjelfva grunddraget för pianospelandet.

Liksom språket har sin bokstafsskrift, så har musiken sin notskrift, hvilken likasom ABC måsta läras från början af undervisningen; ordens långa och korta stafvelser, accenter etc. har i musiken och notskriften motsvarande uttryck. En ton kan ha längre eller kortare varaktighet, större eller mindre styrka; jemte notskriften har musikeleven alltså att göra bekantskap med olika notvärden (hela, halfva, fjerdedels o. s. v. noter) och dermed sammanhängande taktindelning, olika styrkegrader, (piano, forte etc.) samt hastighetsgrader. Undervisningen härom hör likaledes till de första elementerna och är något som sjelfklart ingår i hvarje lektion. Emellertid måste metoden för inlärandet af allt detta gå ut på att bibringa den säkraste kunskap på enklaste och för eleven minst tröttande sätt. De brister, som i detta hänseende allmänt nog upptäckas hos till och med fleråriga elever i pianospelning, antyda att undervisningen i dessa stycken ej skett med tillbörlig noggranhet eller efter rigtig metod.

Hvad beträffar musikens ABC: notskriften, så inläres denna, såsom erfarenheten visat, lättare i sin helhet än plockvis först delar af diskantens sedan af basens tonföljd. En tabell med klaviaturen motsvarande noter i stor och redig stil bör lärjungen vid lektionerna ha framför sig och å denna de särkilda oktaverna utmärkta och skilda medelst streck samt hvarje C, som börjar oktaven med fetare stil eller särskild påpekning. För notternas inlärande, sedan alla C utletats på klaviaturen (ty namnen på oktavens undertangenter inläres ju alltid vid första lektionen) utgår man från ettstrukna C (lika i bas och diskant till utseendet, fast ej till ställning) och sedan till de närmaste i bas och diskant ända till de yttersta. På samma afstånd från ettstrukna C finner man då full eller närmaste likhet mellan dessa andra C (kontra = fyrstrukna, stora = trestrukna, lilla på 2:a, tvåstrukna på 3:e mellanrummen). Vidare inläres liniesystemets noter i bas och diskant, så att eleven lär sig hvar första och femte liniernas noter skola sökas på klaviaturen. Hvarannan not står nu på linie eller är genomstruken af linie och följden fortsättes uppåt och nedåt af genomstrukna öfver- och undernoter (med »streck på hufvudet»); mellanrumsnoterna, eller de icke genomstrukna, fortsättas på samma sätt af icke genomstrukna öfver- och undernoter (»med streck på halsen»). Länge och väl examineras eleven under hvarje lektion i notkunskapen med uppgifvande af motsvarighet mellan noter och tangenter å klaviaturen. (Forts.)

En svensk musiker och musiklifvet i Wasa.

(Korrespondensartikel).

Som tid efter annan notiser om musiklifvet i Finland influtit i Svensk Musiktidning, men dessa nästan uteslutande hänfört sig till hufvudstadens förhållanden, torde jag härmed få meddela Red. några drag ur musiklifvet på vår ort, som dock i många hänseenden står det gamla moderlandet nära.

Till att belysa arbetet för musikens höjande härstädes, bilägger jag till detta bref ett antal kronologiskt ordnade program från hösten 1889 till närvarande tid*. Af dessa synas att Wasa eger en »Musikalisk förening» som utvecklat en icke ringa verksamhet. Genom

* Ett utdrag ur dessa innehållsrika program skulle vi gerna velat meddela men sakna utrymme dertill nu.

kejs. senatens resolution af den 24 maj 1889 fastställdes stadgar för »Wasa musikaliska förening», och enligt årsberättelsen för 2:a året af treårsoktrojen 1 juni 1889—92 framgår, att föreningens orkester bestod af 17 musici (3 violin 1:o, 2 violin 2:o, 1 altviolin, violoncell, kontrabas, flöjt, 2 klarinetter, 2 trumpeter [cornetter], 2 valdhorn, 1 basun, pukor, trummor, sedan har tillkommit en oboist och en fagottist. Under året gafs af orkestern i sin helhet 6 musikaftnar, 6 folkkonserter, 14 populära konserter, 1 symfonikonsert m. m., och den mindre orkestern har utfört entreaktsmusik och annan musik vid flere tillfällen.

Orkestern har i främsta rummet att tacka sin nuvarande kapellmästare herr Axel Emanuel *Westerlind* för det uppsving densamma tagit. Westerlind är född 1844 i Wenersborg (således svensk), blef efter slutad kurs vid Musikaliska Akademien i Stockholm engagerad såsom 1:e violinist vid orkestern i Åbo. År 1874 tog W. anställning som musiklärare vid finska kadettkorpsen i Fredrikshamn, hvilken tjenst han med stor framgång innehade 15 år, till år 1889 då han engagerades till kapellmästare för Wasa orkester.

Under sin tjenstetid vid kadettkorpsen lemnade W. icke sina egna studier. Då någon af verldens store mästare, en Joachim, en Sarasate eller en stråkqvartett som den Petersburgska s. k. »Pickelska» besökte Helsingfors, försummade han aldrig att göra en dagsresa för att höra dem, om ock biljetterna till konserterna derigenom blefvo dyrare än någonsin vid en Patti-konsert i Petersburg eller Amerika. Vid en Sarasate-konsert »kom anden öfver W.» — hemkommen fattade han violinen för att under en följd af år icke låta en dag förgå utan timslånga studier (ofta 6 timmar dagligen). Följden var den mest glädjande — nu står W. på en så hög ståndpunkt såsom violinist — att han är en stolthet både för sitt gamla och sitt nya fosterland.

Under senaste sommar var W. engagerad vid den äfven i Stockholm kände dirigenten prof. Brenners orkester vid badorten Dubbeln invid Riga, såsom 1:e violinist och konsertmästare. Då W. en gång hade spelat en Sarasate-komposition utbrast Berliner-professorn: »ja, das ist ein verfluchter kerl — aber wovon hat er das alles gelernt!»

I Finland har W. gjort sig särskildt förtjent genom de värdefulla inlägg han gjort i uppmuntrandet och uppammandet af musikkapell bland allmoge- och arbetarebefolkningen. Sina ferier (under sin anställning vid kadettkorpsen) tillbringade W. jemte sin familj på landet i närheten af Fredrikshamn, än här än der, och gjorde derunder utflygter kring hela landet. Det skall ej finnas en stad eller köping i landet der han icke konserterat — ja ofta har han låtit sin violin ljuda i någon aflägsen socken i Kalevalas hembygder för en åhörareskara, som knappast uppgått till ett par tiotal. Att han icke skördat rikedomar på dessa konserter i småstäder och ödemarker är temligen gifvet, men man kan tänka sig med hvilken andakt och tjusning man der åhört Mendelssohns konsert, en Rohdes, Wieuxtemps' eller Sarasates kompositioner från hans präktiga Amati-violin. Kom dertill finska melodier, arrangerade af honom sjelf, var hänförelsen drifven till sin spets. Månget hornkapell har kommit till lifs genom W:s folkliga och vinnande sätt att sprida intresse för musiken. Ensamt stående i detta fall är förvisst »Pyhäldö-qvartetten», en stråkqvartett sammansatt efter konstens regler, men der de exeqverande från 1 violinen till violoncellen äro allmogemän. Repertoaren är sjelffallet icke klassisk i ordets *vanliga* betydelse, men folkmelodier och danser arrangerade af W. utföras korrekt och med lif och lust. Pyhäldö är en by i närheten af Fredrikshamn — ett porträtt af qvartetten pryder väggen i W:s rum och ådrager sig genast den besökandes uppmärksamhet.

På sin nuvarande post har W, ådagalagt den största förtjenst såsom kapellmästare och — ej förglömmandes — såsom instrumentatör och äfven kompositör. Man kan ej annat än hoppas, att Wasa samhälle skall förstå att uppskatta förmånen af att hafva W. fästad vid sin ort.

Wasa Musikaliska förening har en stående blandad kör, som räknar öfver 50 medlemmar och existerat öfver 10 år. Derunder har utförts bl. annat: delar af Haydns »Die Jahreszeiten», Schumanns Zigeunerleben och »Rose Pilgerfahrt» Mendelssohns »Athalia» och Loreley-final, Cherubinis Reqviem, Messa af H. Götze och delar af Mozarts Reqviem äfvensom R. Faltins nationella Promotionskantat 1890 till ämne ur Kalevala.

* * *

Musikpressen.

På Abrah. Lundquists förlag har utkommit:

För piano 2 händ.:

Ika: *Polka Caprice.* Pris 75 öre.

För en röst med piano:

Åkerberg, Erik: *»Tidt er jeg glad»,* romans, op. 28, (c—g). Pris 75 öre; — *»Du som mitt lif, min sällhet är»,* op. 29, (c—fiss). Pris 75 öre;

En och flerstämmig sång:

Sångbok för skolan och hemmet, 100 en- och tvåstämmiga sånger, saml. och utgifna af Gustaf Bergdahl. 2:a häft. (n:r 51—100). Musik: pr. 50 öre, text: 25 öre.

För orgel eller orgelharmonium:

Album för orgelnister och amatörer, lätta utgångsstycken, enkla tonstycken och marscher, till bruk vid allmän gudstjenst, i seminarier och i hemmen, dels komponerade, dels samlade af Fabian Lundgren. Häft. I. pr. kr. 1,25;

Från kgl. hofmusikhandeln (Henrik Hennings) i Köpenhamn ha följande musikalier blifvit Red. tillsända:

För piano 2 händ:

Philippson, M.: *Cinq morceaux pour piano,* op. 13, à monsieur Emil Sjögren;

Enna, August: *Heksen,* opera i 4 akter, utdrag;

Hofmusikhandelns *50 öres-bibliotek* (24 häften om 20 sidor):

Beethoven-Album — *Berceuse*-Album *Gavotte*-Album — *Menuett*-Album — *Russisk-Romance*-Album — *Schubert-Heller*-Album — *Schumann*-Album — *Spindler*-Album — *Tyroler Alpgesange* — *Tschaikowski*-Album — *Verdi-Aida*-Album — *C. M. v. Weber*-Album — *Arthur-Sullivan*-Album — *Opera*-Album (Carmen, Mefistofeles, Romeo o. Julia, Traviata) — *Folkvise*-Album (med text) — *Fahrbach*-Album (dansmusik) — *Børnenes Bal*-Album;

För sång med piano:

Lange-Müller: *Sangene* af E. v. d. Reckes drama *»Hertuginden av Burgund»,* op. 44;

Enna Aug.: *Heksen,* sånger, N:r 1—12, à 50 öre — 1,25 kr.

Hofmusikhandelns *50-öres-bibliotek: Sangalbum* for en mindre stemme. Häft. 1, 2 och 3 — *Echo du temps passé,* (populära gammal-franska sånger).

Efter den stora julansträngningen behöfva våra musikförläggare hvila upp sig, och först längre fram på det nya året låta de ytterligare höra af sig, så vida de ej förr komma med en liten efterskörd, som ej hunnit inbergas till julen. Från Abr. Lundquists hofmusikhandel har emellertid redan en ny förlagssändning utgått och denna af endast inhemska alster. Följande ofvanstående förteckning möter oss först Ikas Polka-caprice, ett litet rätt pikant salongsstycke af mera anspråkslös natur. Af Erik Åkerbergs sånger ommnämnde vi den ena, »Du som mitt lif» etc., föredragen på Nya sångsällskapets soaré, och att den då vann rätt mycket bifall. Vid närmare bekantskap med sången finner man det ock allt mer välförtjent. Den andra sången är af något dyster stämning, med mera invecklad men intressant och stämningen motsvarande harmonik. Orgelhäftet innehåller, såsom titeln angifver, enkla stycken, af hvilka fyra (Cantabile, Maestoso, Pastorale) härleda sig från kända orgelkomponister såsom Lemmens, Rink (2 af hvarje), ett af J. A. Lundell och de

fem öfriga (Festspel, Fugato, Cantabile, Festmarsch, Sorgmarsch) af utgifvaren. Dessa senare äro dock af ringa betydenhet och föga orgelmässiga. Bäst synes oss den lilla sorgmarschen i slutet af häftet.

Af de danska förlagsartiklarne ådrager sig naturligtvis musiken ur Ennas »Heksen» mesta uppmärksamhet, såsom ett à propos för dagen och genom den stora betydelse man fäst vid detta operaverk af en så godt som nyupptäckt komponist. Denna musik kan ej fullt bedömas, lösryckt från det dramatiska sammanhanget, men att döma af hvad här af densamma föreligger kan man säga att musiken är melodiös och af romantisk färgläggning, i harmoniskt hänseende väl utrustad utan att dock förråda mer framstående originalitet. En sådan egenskap röjes mera i samme tonsättares Menuett (i Menuettalbum), hvilken spelas å kgl. teatern i Köpenhamn såsom inledning till »Maskeradan».

Pianostyckena af Philippson (Chanson, Melodie, Pensée och 2 Valser) hafva karaktären af »Lieder ohne worte» och äro medelsvåra salongsstycken med godt innehåll. En märklig publikation är »50-öres albumet», med afseende på såväl det enormt billiga priset som vackert papper och tryck. Samlingen föreligger här komplett med undantag af et häfte, N:r 6, Muntra Musikanter, innehållande Bellmansmelodier och Gluntarne. I operaalbum och Børnenes dansalbum är en del text vidfogad. Schumanns »Kinderscenen» borde ha varit metronomiserade såsom i Breitk. & Härtels upplaga.

Till sist må vi nämna om Lange-Müllers sånger, att dessa äro skrifna i enkel tidsenlig stil, talangfull afpassad efter dramats ämne.

Musikbref från England.

Newcastle on Tyne 25 jan. 1892.

The National Society of Professional Musicians, (Nationela föreningen af fackmän i musik) höll häromdagen i Newcastle en konferens, som varade under 3 dagar och bevistades af omkring 150 musici från London och provinsstäderne. Eget nog tillhör hvarken skottska eller irländska musici denna förening.

Denna förening, som nu räknar omkring 500 medlemmar, stiftades för omkring 7 år sedan af några provinciela musici i mellersta England. Dess hufvudsyfte är att motarbeta centraliseringen af musikverksamheten i London, och att få den i stället spridd öfver hela landet. Äfvenså att hålla examen i musik och ge betyg, oberoende af de stora London-institutionerna The Royal Academy of Music, The Royal college of Music etc., och slutligen att förminska det allherskande amatör-elementet i vår musikvärld. Ledsamt nog hade föreningen i sin början svårt att få medlemmar ibland verkligt bildade musici, som ville betala omkring 19 kr. i årsafgift, endast för att vara medlem af en okänd förening, och för att sätta idén i gång, invaldes huller om buller hvilken person som helst, som kunde klinka litet på pianot eller tillhörde den lokala representantens familj i landsortsstäderne. På så sätt ha en mängd, som vi så expressift säga på engelska: »Nobodies», blifvit helt hastigt så kallade »Professional Musicians», utan att vara berättigade dertill.

Som numera föreningen har vunnit i anseende genom att flere af Englands förnämsta musici tillhör den, så är det en allmän önskan, att den ursprungliga stadgan, att endast verkliga musici skulle hädanefter blifva invalda såsom medlemmar, skulle vidhållas. På så sätt kan föreningen ha makt att förändra och förbättra mycket i engelska musikförhållandena.

Under konferensen i Newcastle höllos rätt intressanta föreläsningar öfver åtskilliga ämnen, såsom »Förvandtskapen mellan poesi och musik», af professor W. H. Cummings från London, »Intonering i förening med violinspel», af herr Carl Courvoisier från Liverpool, en schweizare bosatt i England. Det är tämligen eget för en skandinav att lyssna till engelsmäns föreläsningar angående musiken i allmänhet. I fråga derom känna de endast till Tyskland, Italien och Frankrike, alla öfriga länder äro dem fullkomligt okända. En herr Reays föreläste om »Northumberlands Ballader och folkvisor». Han omtalade temligen utförligt historien om »Binnorie, or the cruel sister» utan att ha den minsta aning om att den samma visan existerade i Sverige under namnet Den underbara harpan och De två systrarne.

Under mötet framlade domkyrkoorganisten i Bristol, herr Riseley, (en utopist af första rang) ett förslag, att ett musik-konservatorium skulle etableras i hvarje större provinsstad, samt att alla städer i England, som hade cirka 20,000 invånare (af dylika städer finnas hundratals här), skulle aflöna en fullkomlig orkester, färdig att när som helst spela i kyrkorna och konsertsalongerna.

Detta förslag gaf upphof till en lång och hetlefrad debatt, hvarunder det ytliga sätt, hvarpå musikundervisningen egde rum, och diverse förhållanden i sammanhang med musik i våra kyrkor och konsertsalar, lades med osminkad sanning i dagen. — Herr Riseley, hvars förslag möttes med entusiastiskt bifall och pessimistiskt motstånd, sade slutligen helt öppet: »England kan ej med rätta kallas en musikalisk nation förr än mitt förslag är realiseradt.»

De flesta engelska tidningarna ha skrifvit angående Riseleys nya plan att göra England till en musikalisk nation, men ingen kan säga hvarifrån penningarne skola komma att betala kalaset med. Och på den punkten kommer det väl att stanna för det närvarande.

Ett faktum, som ingen af konferensledamöterna kunde bestrida, är, att konserter, hvarvid god klassisk musik utföres af en orkester, gifvas nära nog alltid med förlust i England; men att deremot pantomimer, operetter der omhuldas, och att varieté-teatrar äro i blomstrande tillstånd och betala sig bra. Det sista offentliga nöje, den aflidne hertigen af Clarence bevistade tillsammans med sina höga föräldrar, syster och trolofvade, var en pantomim i London, hvarest ryktbara varieté-artister sjöngo och dansade. Prinsessan af Wales är nära nog den enda af den kungliga familjen, som bevistar konserterna i London.

Sir Arthur Sullivan har af sjuklighet måst lemna England och kommer att tillbringa vintern i södra Frankrike.

Mr Alfred Cellier, född i London den 1 dec. 1844, dog helt hastigt der den 28 december. Endast ett par timmar innan han dog afslutade han sin sista operett, »The Mountebanks», som uppfördes för första gången en vecka sednare på Lyric Theatre. — Cellier har komponerat flera operetter, hvaraf »Dorothy» har varit mycket populär.

Mascagnis »Cavalleria Rusticana» ges för närvarande med stor framgång af Carl Rosas operasällskap i Liverpool.

Lady Hallé jemte sin man, sir Charles Hallé, spelade nyligen i Newcastle på en soiré för kammarmusik, der hon tjusade publiken med sitt charmanta spel. — I England anser man att lady Hallés vistande i Skandinavien har föryngrat henne. För närvarande leder hon stråk-qvartetten som spelar på populära måndag-konserterna i London. Nästa månad kommer Joachim till London och öfvertager lady Hallés plats i stråkqvartetten.

Teaterdirektören Doyle Carte har förlorat nära nog 300,000 kronor på Sullivans opera »Ivanhoe». — För närvarande är The Royal English operahouse stängdt.

Strax före julen gafs på Theatre Royal, Newcastle, till förmån för en ung engelsk sångerska, som studerat i Milano, signorina Agnese Giglio, en storartad konsert, hvarvid de förnämsta Londonartister biträdde, ibland andra den engelske violinisten Carrodus. Vid detta tillfälle uppträdde en svenska, fröken Hildegard Werner (som bekant bosatt i Newcastle) såsom orkesterdirigent. Då det var första gången i norra England, som en qvinna ledde en orkester, och detta på Theatre Royal i närvaro af nära 2,000 personer, så väckte det stort uppseende. Flera londontidningar och landsortstidningar ha med stort

beröm omnämnt fröken Werners »Mignon Orkestra»». Denna orkester är bildad för omkring 5 år sedan af fröken Werner och den består af idel unga damer, tillhörande Newcastles on Tyne förnämsta societet. De unga amatricerna äro alltid klädda i hvitt, då de uppträda, och spela uteslutande för sitt nöjes skull. Den äldsta af orkestermedlemmarne är 24 år, den yngsta knappast 10 år.

Såsom ett bevis på engelskornas sjelftillit och kallblodighet må jag nämna, att de unga damerna, utan någon enda repetition, spelade på konserten tillsammans med ett halft dussin medlemmar från Theatre Royals kapell, utan att de hade den minsta känning af hvad man kallar »rampfeber». Alla artisterna, som biträdde, hedrades med applåder och blomsterbuketter utan all ända.

H. W—r.

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. Operan. Febr. 1, 12 Gounod: *Romeo och Julia* — 2 *Egmont*, musik af L. v. Beethoven — 3 Gounod: *Faust* (Faust, Mefistofeles: hrr Ödmann, Nygren) — 4 *Wermländingarne* (243:e ggn) — 5 Nicolai: *Muntra fruarna i Windsor* (fru Page: frk. Wolf) — 6 *2.a Symfonikonserten:* 1 Wagner: Faustuvertyr; 2 Brahms: konsert för piano (hr Wilh. Stenhammar) och ork., op. 15 D-moll; 3 Beethoven: Andante med var. ur stråkqvartett op. 18, A-dur (stråkorkestern); 4 Schumann: Symfoni n:r 4 op. 120, D-moll — 7 Donizetti: *Leonora* — 8 *v.* Flotow: *Martha* — 10 Adam: *Konung för en dag* (Zephoris: hr Ödmann, Zelida: fru Strandberg) — 11 *Flickan från Arles*, musik af Georges Bizet — 13, 14 Munktell Helène: *I Firenze*, op. comique i 1 akt (Gemma: frk. Karlsohn, målarne Varezzi, Bardi: hrr Lundmark, Sellergren: prof. Viarducci, Sarsapilla: hrr Henriksson, Grafström; Bembo: hr Strömberg) — 15 Boïto: *Mefistofeles* (Mefistofeles, Faust: hrr Nygren, Ödmann; Margareta: fru Östberg).

Vasa teatern. Febr. 1—5 Offenbach: *Frihetsbröderna* (25:te ggn 5/2).

Södra teatern. Febr. 2, 4, 6, 7, 9 *Fru Hin.*

Vetenskaps-Akademien. Febr. 2, 3:e *kammarmusik-soarén* af hrr Aulin, Sjöberg, Bergström, Carlson. 1 Saint-Saëns: Pianoqvintett, A-moll, op 14 (hr W. Stenhammar); 2 Brahms: Stråkqvartett, A-moll, op. 51 n:r 2; 3 Schumann: Pianoqvintett, Ess-dur, op. 44 (frk. S. Carlheim-Gyllensköld).

Musikal.-Akademien. Febr. 9, 1:a *Essipoff*-konserten, m. bitr. af hr C. F. Lundquist och frk. Agn. Bodén (ackomp.) — 13, 2:a *Essipoff*-konserten.

Berns' salong. Febr. 14, *Stockholms Allmänna Sångförenings* matiné.

Kgl. operans repertoar under första hälften af denna månad har varit ganska omvexlande men ännu icke visat någon nyhet. Största uppmärksamhet har 2:a symfonikonserten ådragit sig, vid hvilken den nyutnämnde kapellmästaren hr Andr. Hallén första gången dirigerade hofkapellet. Programmet till denna konsert var särdeles lockande, börjande med Wagners »Faust»-uvertyr, som under samme dirigent senast gafs å Sveasalen för ett par år sedan. Ämnad såsom första sats till en Faustsymfoni, komponerades den 1839 till 1840 under Wagners bekymmersamma Parissejour och bildar öfvergången till hans senare mera utpreglade kompositionsstil. Stycket, som 1855 omarbetades, är till formen klarare och mera begränsadt än senare orkesterverk af samme mästare, derjemte utmärkande sig för karakteristiskt innehåll, rik fantasi och instrumentering kan man räkna det till Wagners lättfattligaste och mest fänglande verk.

Brahms konsert är ett storslaget intressant verk och fick i solostämman ett öfverraskande godt utförande af den unge pianisten Wilh. Stenhammar, som förut endast låtit höra sig som ackompagnatör och i kammarmusik. Hans spel i den svåra pjesen var kraftigt och klart, röjande god musikalisk smak. Med den solida grund hr S. (senast elev af Rich. Andersson) förvärfvat, bör han efter ytterligare studier i utlandet, som han tänker företaga, blifva en god pianist, sedan han tillegnat sig den mjukhet och finess i anslag och nyansering samt den fullständigade tekniska utbildning som nu kräfves af mästare i pianospelet. Sjelfva kompositionen är i första satsen, som man jemfört med Beethovens 9:e symfoni, något tröttande genom sin längd och sina små abrupta satser, mer görande intryck af en väldig symfoni med obligat piano än en pianokonsert med orkester. Det vackra adagiot och sista afdelningen i rondoform verkar mera tillfredsställande om ock mindre storslaget än den första. Det på detta nummer följande Beethoven-Andantet med de sköna variationerna, af stråkorkestern utfördt med beundransvärd jemnhet och finess, kunde ej undgå att hänföra åhörarne. Konserten afslutades värdigt med Schumanns D-mollsymfoni, som torde intaga främsta rummet bland hans fyra symfonier. Denna, skrifven 1841, samma år som hans första i B-dur, blef sedan omarbetad och räknas nu som n:r 4. Här gifves oss ej tillfälle att påpeka allt det sköna i detta verk, som gör det till en så stor musikalisk njutning.

Konsertens samtliga nummer fingo, frånsedt några små detaljer, ett förträffligt utförande, och såväl kapellet som dess anförare blefvo varmt hyllade. Kapellmästare Hallén helsades äfven välkommen till k. operan med ett par lagerkansar.

Tredje kammarmusiksoarén var mera talrikt besökt än de båda föregående, också var programmet med 2 pianoqvintetter särdeles inbjudande. Saint-Saëns pianoqvintett, som först utfördes, ger genom sitt spirituela och för pianot synnerligen utarbetade parti tillkänna sitt upphof, den berömde franske tonsättaren och pianovirtuosen. Pianostämman i denna sköttes med stor bravur af hr W. Stenhammar. Äfven denna musikafton fick, likasom vid symfonikonserten, Robert Schumann sista ordet med sin romantiskt sköna allbekanta pianoqvintett, hvars andra sats »In modo d'una marcia», en sorgmarsch, är af hänförande verkan. Fröken Gyllensköld biträdde i denna med det brillanta föredrag och den fina touche, som utmärker hennes spel, Mellan dessa båda verk intog Brahms violqvartett ett lämpligt mellanrum. Något mera torrt och lärdt beräknadt än de förstnämnda verken, innehåller det likväl, särdeles i det anslående andantet och det originella tredje numret »Quasi minuetto», åtskilligt som fängslar intresset. Konsertgifvarne sjelfva, som med hvarje säsong synas gifva mera fulländning åt föredrag och samspel, rönte i rikt mått, liksom ej mindre aftonens pianister, välförtjent tack och bifall.

Fru Essipoffs båda konserter å Musikaliska akademien borde ha samlat dit ett större auditorium än nu var fallet. Det är länge sedan hon nu lät höra sig här, och en artist af första rang, som hon obestridligen är, får man ej så ofta tillfälle att höra. En mera fulländad teknik och svindlande rapiditet, mera klart spel och fjäderlätt, smekande touche kan knappast af någon pianist presteras, och ensamt detta är en artistisk fulländning, som intresserar och förskaffar ovanlig njutning. Man finner hos konstnärinnan en viss kyla i hennes spel, och detta kan ej bortresoneras. Hon framträder ej så sympatisk, som t. ex. fru Carreno, och saknar den gnista, som omedelbart tänder publikens sympati, den glöd som kan uppelda entusiasmen. Men hon är beundransvärd ändock; om man hör henne i de oerhördt svåra, oändliga och kraftpröfvande variationerna af Brahms, Schubert-Liszts valse samt Liszts Tarantella eller Rhapsodie, så måste man erkänna hennes öfverlägsenhet i konstnärlig virtuositet; i Bachs Sicilienne, Scarlattis båda Sonater, Mendelssohns Scherzo, i Schumanns »Grillen», Mozkowskis konsertvals, Godards Mazurka eller sin mans Leschetitzkys salongsstycken, bländar hon åter med ett spel så brilliant klart och mjukt, att hon dermed ovillkorligen måste väcka sensation. Beethoven och Chopin fordra deremot mera djup i känslan och passion, än fru Essipoff synes mäktig. Konstnärinnan, som första aftonen ej syntes rätt disponerad, var detta så mycket mer vid andra konserten, och publikens tacksamhet yttrade sig synnerligast då i ett upprepadt lifligt bifall och många inropningar.

Från in- och utlandet.

Kgl. Operan. Inöfningen af operan »Gioconda» har nu hunnit så långt, att repetition med orkester och fullständig apparat denna vecka lär kunna ske. För öfrigt instuderas »Skrifvarkungen» (La Basoche) och »Lalla Rookh», i hvars titelroll fröken Edman lär komma att debutera; i samma parti skall fröken Holmström låta höra sig. En annan debut är att förvänta, nämligen fröken Noachs såsom Philine i »Mignon».

Sveasalens etablissement har nyligen tillökats med en särskild, elegant varietéteater i våningen under den stora praktsalen, som nu kommer att efter ursprungliga planen blifva en konsertsalong med gratismusik, utförd af herr Gellrichs orkester om 30 man, i likhet med Berns' salong (endast till logerna äro entréafgifter af 2, 3 kronor). Den nya teatern invigdes med en föreställning, till hvilken etablissementets egare, byggmästare C. O. Lundberg, inbjudit personer, som medverkat till teaterns byggnad och inredning tidningsmän, artister m. fl. Bland aftonens musikaliska produktioner ådrogo sig förtjent uppmärksamhet sällskapet Armaninis qvintett af mandoliner och gitarr, systrarne Delépierres virtuosmessiga xylophon-spel och den enas violinspel samt de märkliga negerduetterna af hrr Tate, af hvilka den ene lät höra en duktig sopranstämma. De unga Delépierrarne lära vara syskon till de unga violonisterna Julie och Juliette Delépierre (10 och 7 år), hvilka 1863 väckte så stort bifall på kgl. operan, der de uppträdde ej mindre än 30 gånger (från 17 april till 20 juni); en märklig uppgift af deras egen fader, som bestyrkt den med den af Eug. v. Stedingk undertecknade öfverenskommelsen om döttrarnes gästspel å operan.

Göteborg. Å Stora teatern här uppfördes i början af månaden Ibsens »Per Gynt» med Griegs vackra och dramatiska musik.

Utom »Per Gynt» har »Wermländingarne» under denna månad gifvits å St. teatern.

Franz Nerudas 2:a kammarmusiksoaré gafs d. 12 d:s med biträde af hrr Aulin (violin), Jos. Czapek (viola), Mraz (klarinett) och fröken Sigrid Petterson (piano). Vid soarén utfördes: Norman: Quartett, A-moll, Brahms: Pianotrio, Ess-dur op. 40, Leclaire: »Le tombeau», Solosonat för violoncell (hr Neruda), samt Mozart: Pianoqvintett A-dur.

Norge.

Christiania. På Christiania teater har fortfarande gifvits »Postiljonen» med fru Dagm. Sterky, som äfven sjungit Betly i »Schweitzerhytten» (»Alphyddan»), hvarmed hon d. 15:e d:s skulle sluta sitt gästspel i den norska hufvudstaden. Den 13 febr. biträdde hon å fru Agathe Gröndahls konsert och utförde dennas sångcykel »Blomstervignetter», som ej förut i sin helhet varit gifven. Fru Gröndahl spelade sjelf Mozarts D-molls- och Saint-Saëns G-molls-konserter samt Chopinkompositioner. 1:a Essipoff-konserten annonseras till d. 17:e febr. med bitr. af fru Barb. Larssen och hr Thorv. Lammers. På Musikföreningens 6:e konsert d. 20:e febr. kommer musiken till Mendelssohns »Sommernattsdröm» att gifvas, hvarvid texten uppläses af Björn Björnson.

Finland.

Helsingfors. Af teatrarne härstädes har Svenska teatern beträffande pjeser med musik endast gifvit »Regina von Emmeritz», Alexandersteatern har fortfarande bjudit på »Den sköna Helena» med artisten vid kejserliga teatrarne Maria Englund, som äfven uppträdt der i »Den kända operetten 'Zigenarvisor', oafbruten sång i 2 akter». Orkesterföreningen har i universitetssalen d. 21 jan. gifvit sin 4:de konsert, under hr Rob. Kajanus ledning, hvarvid utfördes Schuberts H-moll-symfoni, Mozkovskys Suite nr 2, deri largettot och intermezzot slogo mest an, samt Chopins pianokonsert i E-moll med bitr. af den unge pianisten Karl Ekman, som vann mycket bifall för sitt spel. Orkesterföreningens 4:de folkkonsert gafs ett par dagar senare i societetshuset, der hr Kajanus' populära lördagskonserter fortsatts. Vidare har en folkkonsert gifvits af sångerskan Hulda Hymander, en andlig konsert af L. N. Achté i Gamla kyrkan samt en konsert af Finska damqvartetten i Studenthuset.

— Joh. Ludv. Runebergs födelsedag d. 1:e febr. firades å Svenska teatern med en föreställning, hvarvid »Vårt Land» sjöngs af akademiska sångföreningen, och finska melodier, satta för orkester af Pahlman, utfördes samt »Lotta Svärd», tablå med kör, solosång och deklamation m. m. Finska teatern firade likaledes dagen med en musikalisk-dramatisk föreställning.

Af teatrarne ha Svenska teatern gifvit godtköpsföreställningar af »Regina von Emmeritz» och Alexander-teatern »Zigenarbaronen» af Strauss och Offenbachs »Blåskägg», med fru Engdahl i båda operetterna. — Orkesterföreningen har haft sin 5:te konsert, och d. 9 febr. gaf hr Kajanus en populär konsert, hvarvid bl. a. utfördes Förspel och Siciliana ur »Cavalleria rusticana», Suite ur »Coppelia» af Delibes, Wagners Huldigungsmarsch och Beethovens »Prometheus»-uvertyr.

Wasa Musikaliska Förenings orkester gaf d. 2 jan. sin 5:te populära konsert. Om den musikaliska verksamheten i denna stad har Sv. Musikt. utförligare meddelande i detta nummer.

I *Mariehamn* på Åland har bildats ett Sång- och Musikkapell under ledning af en agronom Joel Sonk.

Danmark.

Köpenhamn. Å k. teatern har under förra månaden gifvits »Aladdin», »Det var en gång...», »Elverhöj» och »Hexan», hvilken nya opera omnämndes i Sv. Musiktidnings förra nummer. — Musikföreningen under prof. Emil Hartmanns ledning har gifvit ett par konserter under medverkan af sångerskan frök. Tia Krëtma fr. Elberfeld samt hrr C. Krayenbühl, Em. Holm och å sista konserten äfven af Marie Tuxen, Agnes Hansen och Axel Gade. Frk Krëtma bedömes mindre gynsamt af Politiken, då deremot Morgenposten prisar hennes behagliga utseende och vackra sång. — Å en välgörenhetskonsert på k. teatern har fröken Margarethe Petersen väckt mycket bifall för sin präktiga röst och konstnärliga sång. Fröken P. har studerat utomlands och uppträdt på k. operan i Berlin. — Konsertföreningen utförde d. 30 jan. Arthur Sullivans »Den goldne Legende». — På Nationals Variété uppträder hvarje afton »den fenomenale operasångaren» Vinc. Pasqualis. Hr P. vi le att börja med icke sjunga på en »Variété» men gick till sist in derpå, då det var en »literär variété». Casino-teatern har upptagit »Cornevilles klockor».

— Kgl. teatern har denna månad fortfarande gifvit »Heksen» och dessutom »Drot och Marsk», hvari hr Simonsen efter sin långa permission åter uppträdt. Som Aase i denna pjes debuterade en ung operaelev från kören, fröken Packness, som berömmes för naturlig sång, en frisk och klar, ehuru ej stor röst. — Casino-teatern har fortfarit med »Cornevilles klockor». — Vid fru Essipoffs konsert i Palæets lilla sal var denna öfverfull med åhörare. Ch. K. i »Politiken» erkänner fru E:s öfverlägsna talang men anser att Sofie Menter »hade mera blod och fantasi, i sig». Fru Menter kommer att biträda vid Filharmoniska konserten d. 20:de febr., då äfven den unge berömde pianovirtuosen Vasilj Sapellnikoff låter höra sig. 14:e Folkkonserten i Palæets stora sal egde rum d. 14:e d:s med bitr. af operasångerskan Ragna Nielsen under prof. Emil Hartmans ledning.

Paris. Mascagnis »Cavalleria rusticana» har nu äfven gifvits här på Opéra Comique. Flera tidningar ha strängt kritiserat densamma, men på det hela synes operan ha gjort ett gynsamt intryck och tros komma att hålla sig uppe på scenen.

Hundraårsdagen af Rossinis födelse, den 29 d:s — den store tonsättaren var nemligen född skottdagen 1792 — skall, särskildt i

Italien, firas med stora högtidligheter. I Venedig, der icke mindre än 10 af mästarens operor först uppfördes offentligt, skola gifvas festföreställningar och anordnas en större gondolfest med illumination o. s. v. I Rom ha några derstädes bosatta, framstående musici: Marchetti, Terziani, Pinelli och Maldura bildat en komité, hvilken skall vidtaga anordningar för dagens högtidliga firande. Invånarne i Rossinis födelsestad, Pesaro, ha beslutit att inköpa det hus der han föddes samt aptera det till ett Rossinimuseum, och å stora teatern i Turin skall ega rum ett storartadt uppförande af »Stabat mater». I Paris skall dagen högtidlighållas å Stora operan med uppförandet af »Wilhelm Tell».

Wien. Af franske komponisten Massenet skall i dagarne här uppföras en ny opera, skrifven öfver en ur Goethes »Werther» utdragen libretto. Kompositören har af den anledningen sjelf rest till den österrikiska hufvudstaden för att lägga sista hand vid inöfningen och för att dirigera vid premièren.

Massenet har redan 1886 skrifvit »Werther» och musiken har sedan den tiden stått färdigsatt hos förläggaren. Paristeatrarne föredrogo kompositörens senare operor »Esclarmonde» och »Le Mage» framför detta arbete, som direktörerna alltid haft svårt att besätta. Under uppförandet af »Manon» i Wien bad direktör John Massenet om en ny opera och fick öfvertaga »Werther».

Dödsfall.

Bottero, Alessandro, utmärkt bassångare och komiker, särskildt framstående som Dulcamara i »Kärleksdrycken» och Don Bazil i »Barberaren», har nyligen aflidit i Milano. En son till honom är den här fördelaktigt kände operasångaren Osvaldo Bottero.

Cellier, Alfred, engelsk komponist, f. 1 dec. 1844, † 28 dec. 1891. C. har komponerat komiska operor och operetter, som gjort lycka i England, såsom »Dorothy» m. fl, och afslutade kort innan han dog sin sista operett »The Mountbanks», som en vecka senare uppfördes på Lyric theatre i London.

Chollet, Jean, Baptiste, Marie, tenorsångare, som fordom skapat hufvudrollerna i »Zampa» »Le postillon de Lonjumeau» m. fl. operor, afled d. 13 jan. i Nemour, öfver 93 år gammal. Han var född 1798 i Paris.

Risley Lelia, talangfull sångerska, afled helt ung d. 10 d:s i Wien. Bördig från Galveston i Texas kom hon till Wien för att utbilda sin vackra röst, och efter fortsatta sångstudier i Paris uppträdde hon der offentligt med stor framgång, sjöng förra säsongen i London och hade utsigt att såsom mezzosopran engageras i Paris, då en svår sjukdom ändade hennes lif.

Plockgods.

Store mäns verk äro speglar. Om en apa tittar uti dem kan omöjligen ett apostlahufvud skåda derutur.

Lichtenberg.

Endast för få tonsättare är klart, att vid all färggifning, synnerligast vid instrumenteringen, det enkla men omsorgsfullt arbetade eger det friskaste lif och minst bortskymmer den verkliga teckningen.

Hand.

Bevara ditt sinne för enkelheten och för det heliga i tonkonsten.

Rellstab.

Själen uppenbarar sig i menniskans röst liksom Gud fordom uppenbarade sig för profeten i den sakta ljufva fläkten.

Longfellow.

Resp. Tidningsredaktioner

eller musikvänner i landsortsstäderna anmodas att till Svensk Musiktidnings Expedition insända tidningsnummer med program för konserter och teaterföreställningar med musik eller andra märkligare musikaliska notiser, på det vår enda musiktidning skall kunna redogöra för musiklifvet i vårt land äfven utom hufvudstaden.

Redaktionen.

Kgl. Musikkonservatoriet i Leipzig:

Antagningspröfningen eger rum **onsdagen den 20:de April,** kl. 9 förmiddagen.

Prospekter sändas gratis.

Leipzig i Februari 1892.

Direktionen för det Kgl. Musikkonservatoriet

Dr OTTO GÜNTHER.

För hvarje musikaliskt hem rekommenderas

SVENSK MUSIKTIDNING,

Nordiskt musikblad, innehållande **populär läsning i musikaliska ämnen,** instruktiva artiklar om musikundervisning etc., biografier med **porträtter, följetonger, notiser** om musikverldens tilldragelser m. m.

Tidningens årsprenumeranter erhålla **musikbilagor,** (omkring 14 sidor) af *god* och *lätt utförbar* **sång-** och **pianomusik.** Tidningen utkommer 2 gånger i månaden (utom juli—aug.); Pris pr år **5** kronor. Prenumeration sker direkt hos Redaktionen Olofsgatan 1, i bok- och musikhandeln; för landsorten bäst **å posten.**

OBS.! *I alla hem, der musik idkas, kan den i vår tid allt för mycket försummade musikbildningen tillgodoses genom en facktidning, sådan som* **Svensk Musiktidning,** *hvilken 1892 upplefver sin 12:te årgång och som af pressen ständigt rekommenderats såsom väl fyllande sin uppgift att vara ett organ för musikbildningens spridande i vårt land.*

Eleganta Permar

till Svensk Musiktidning finnas till salu å ***2 kronor*** hos P. Herzog, Malmskilnadsgatan 54.

Isabella Beckman

(mångårig elève af *professor* **Bax** i Paris) gifver fortfarande undervisning i **Sång.** Anmälningstid söckendagar kl. 10—12. 25 Kommendörsgatan III.

Organisttjänsten i Skara domkyrkoförsamling är ledig att hos församlingens kyrkoråd sökas inom sextio dagar från första kungörandet häraf i Post- och Inrikes-tidningar. Lönen, hvars belopp delvis är beroende af hvarje års medelmarkegång, uppgår till vid pass 600 kronor.

Skara den 2 februari 1892.

(G. 11447). **N. J. Linnarsson,** kyrkorådets ordförande.

J. LUDV. OHLSON

STOCKHOLM

16 Regeringsgatan 16

Flyglar, Pianinos och **Orgelharmonier** af de bästa *svenska* och *utländska fabriker* i **största** lager till **billigaste** priser under fullkomligt ansvar för Instrumentens bestånd.

Obs.! **Hufvuddepot** för **Blüthners** verldsberömda Flyglar, samt **Rönischs & Steinweg Nachfolgers** utmärkta Pianinos.

Ett godt Taffelpiano

säljes till mycket billigt pris, i anseende till bortresa. Vasagatan 52, 4 tr.

Innehåll: Annette Essipoff (med porträtt) — Fyndet af Mozarts hufvudskål (forts.) — Hur skall man spela piano? III. — En svensk musiker och musiklifvet i Wasa (korrespondensartikel). — Musikpressen. — Musikbref från England af H. W—r. — Från scenen och konsertsalen. — Från in- och utlandet. — Dödsfall — Plockgods. — Annonser.

Stockholm, O. L. Svanbäcks Boktryckeri-Aktiebolag, 1892.